

**Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет**

ФІНАНСОВІ ІНСТИТУЦІЇ – СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА НОВІ МОЖЛИВОСТІ

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

(Київ, 21 березня 2024 року)

Київ 2024

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

УДК 336.11:016.27

Ф 59

Фінансові інституції – сучасні виклики та нові
Ф 59 можливості [Електронний ресурс] : тези доп. Всеукр. наук.-
практ. інтернет-конф. (Київ, 21 берез. 2024 р.) / відп. ред.
Н. П. Шульга. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. – 228 с.

ISBN 978-966-918-121-3

DOI: 10.31617/k.knute.2024-03-21

Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції містять результати наукових досліджень щодо актуальних питань монетарної та фінансової політики держави, інструментів їх впливу на економіку країни, зарубіжного і вітчизняного регулювання діяльності й функціонування фінансових інститутів, надання послуг фінансовими інститутами у контексті диджиталізації, маркетингу, ризику та дохідності, обліку й аудиту в фінансових інститутах в умовах сьогодення.

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 336.11:016.27

Редакційна колегія: Т. В. Канєва, декан факультету фінансів та обліку, д-р екон. наук, проф.; Н. П. Шульга (відп. ред.), завідувач кафедри банківської справи, д-р екон. наук, проф.; Савлук С. М., д-р екон. наук, доц.; Калита О. В., канд. екон. наук, доц.; Белянюк Л. Л., канд. екон. наук, доцент; Нетребчук Л. О., ст. викл.

Відповідальна за випуск Л. О. Нетребчук, ст. викл.

ISBN 978-966-918-121-3

© Державний торговельно-економічний
університет, 2024

<i>КАРПЕНКО МАКСИМ</i> ОСНОВНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ	31
<i>КРИВОНОС ДМИТРО</i> ПОДАТКОВІ МЕХАНІЗМИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК.....	34
<i>ЛЮБЧАК ІРИНА</i> БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В СИСТЕМІ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	36
<i>МАЛЯРЧУК ОЛЕКСІЙ</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ: СТРАТЕГІЇ ДЛЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ	39
<i>ОМЕЛЕНЧУК ВОЛОДИМИР</i> МАКРОЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ ЯК ПРЕДИКАТОРИ ФІНАНСОВОГО СТРЕСУ.....	43
<i>ОСИКА ОЛЕКСІЙ</i> ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	45
<i>ОСІПЧУК БОГДАН</i> СИСТЕМА ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	48
<i>ПІДЛИПНА РАДМІЛА</i> ВПЛИВ ФІСКАЛЬНИХ РИЗИКІВ НА РІВЕНЬ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	51
<i>ПРУТСЬКА ОЛЕНА</i> МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ВІЙНИ.....	54
<i>СЕРАЖИМ ЮЛІАН</i> СУЧАСНА МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ.....	57

Список використаних джерел

1. Chugunov I., Liubchak I. Institutional framework for budget planning. *Scientia Fructuosa*. 2023. № 6. S. 99–109. [https://doi.org/10.31617/1.2023\(152\)07](https://doi.org/10.31617/1.2023(152)07).

2. Любчак Ірина (2023). Формування доходів державного бюджету в умовах трансформації економіки. *Економічний вісник університету*, (58), 61-67. <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2023-58-61-67> (дата звернення: 25.02.2024).

3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua>

4. Національна стратегія доходів на 2024-2030 роки. *Міністерство фінансів України*. URL: <https://www.mof.gov.ua/storage/files/National%20Revenue%20Strategy.pdf> (дата звернення: 25.02.2024).

ОПТИМІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ: СТРАТЕГІЇ ДЛЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ

МАЛЯРЧУК ОЛЕКСІЙ,

старший викладач, Чернівецький торговельно-
економічний інститут ДТЕУ
orcid.org/0009-0004-6947-2820

Ефективне податкове планування набуває все більшого значення для суб'єктів малого бізнесу в умовах мінливої економічної ситуації та постійних змін податкового законодавства [4; 5]. Суб'єкти малого бізнесу повинні бути готові до адаптації та вживати заходів для мінімізації своїх податкових витрат і максимізації прибутків. Таке податкове планування стає все більш важливим для їхньої фінансової стабільності та успіху в бізнесі.

Визначення податкового навантаження суб'єкта господарювання повинно ґрунтуватися на ряді принципів та організаційно-методичних підходів:

– оцінка рівня податкового навантаження має бути проведена з використанням відносних показників, які не лише відображають загальні взаємозв'язки між сумарним обсягом податкових платежів та

іншими фінансовими параметрами, а й враховують індивідуальні аспекти (вплив окремих видів податків, платежів та зборів);

– важливо розрізняти суми податкових зобов'язань за видами податків та враховувати їхнє призначення у визначенні витрат або зобов'язань суб'єкта господарювання;

– оцінка рівня податкового навантаження повинна базуватися на порівнянні обсягу податкових платежів та подібних зборів з ключовими параметрами фінансово-господарської діяльності, такими як доходи, витрати, фінансові результати, активи та пасиви;

– визначення методичного підходу та системи показників податкового аналізу має бути здійснене з урахуванням інформаційних потреб систем управління [2, с. 131].

В Україні підприємства малого бізнесу мають можливість вибору між загальною та спрощеною системами оподаткування. Згідно зі статтею 291 Податкового кодексу, право на використання спрощеної системи належить фізичним особам-підприємцям та юридичним особам будь-якої організаційно-правової форми, які мають річний дохід, що не перевищує десять мільйонів гривень.

Спрощена система оподаткування (ССО) в Україні – це особливий механізм справляння податків та зборів, який займається встановленням заміни сплати окремих податків та зборів на сплату єдиного податку [3, с. 183].

Спрощену систему оподаткування (ССО) зазвичай обирає малий бізнес. За останніми статистичними даними, у 2022 році спрощену систему оподаткування вибрали 316 тисяч суб'єктів малого підприємництва, що складає майже 47 відсотків від загальної кількості зареєстрованих фізичних осіб-підприємців та малих підприємств в Україні. Загальна сума надходжень від єдиного податку до бюджету за цей рік склала 47,65 мільярдів гривень, що є значним внеском малого бізнесу у економіку держави.

Використання спрощеної системи оподаткування є досить зручним для малого бізнесу, оскільки дозволяє економити кошти на веденні обліку та сплаті основних податків. Проте, така система має свої недоліки. Наприклад, суб'єкти малого підприємництва, які перебувають на єдиному податку, не можуть бути платниками ПДВ, тому вони не отримують податковий кредит і змушені працювати з ПДВ, враховуючи його у вартості [6].

Оптимізація податкового навантаження є важливим аспектом управління фінансами для малого бізнесу. Це процес впровадження стратегій і тактик з метою зменшення податків, що сплачуються підприємством, при максимальному використанні законодавчих можли-

востей. Для малого бізнесу це особливо актуально, оскільки відповідальність за податки може стати значним фінансовим обтяженням, особливо на ранніх етапах розвитку.

Стратегії оптимізації податкового навантаження для малого бізнесу можуть включати наступні аспекти:

- мінімізація витрат на ведення обліку завдяки спрощеній системі оподаткування, що дозволяє зменшити витрати на бух галтерію та податкове обслуговування, оскільки не вимагає складного обліку та звітності;

- використання податкових пільг та знижок, які надаються в рамках спрощеної системи оподаткування;

- моніторинг змін в податковому законодавстві. Підприємствам важливо постійно відстежувати зміни в податковому законодавстві та адаптувати свої стратегії оптимізації відповідно до нових вимог;

- ефективне планування фінансів, враховуючи податкові вимоги і можливості оптимізації, щоб максимально зменшити податкове навантаження;

- для оптимальної оптимізації податкового навантаження малий бізнес може скористатися послугами фахівців у сфері податків, які допоможуть розробити і реалізувати ефективну стратегію оптимізації [1].

Створення спеціального міжбанківського фонду для фінансування малих підприємств може бути ефективним кроком. Це дозволить знизити ризики та зберегти прибутки для банківських установ і зменшити відсоткові ставки за кредитами для малих фірм і спростити процедуру розгляду кредитних заявок [6].

Малі підприємства можуть скористатися різними податковими пільгами та знижками, наданими законодавством для стимулювання їх розвитку і конкурентоспроможності. Це може включати знижки на податок на прибуток, пільги для стартапів, податкові кредити тощо.

Зокрема, малі підприємства можуть використовувати різні інвестиційні можливості, які надають податкові переваги. А оскільки податкове законодавство може бути складним та змінюватися, малі підприємства повинні бути в курсі всіх відповідних податкових вимог і можливостей. Консультування з фахівцями з податкового планування може допомогти знайти оптимальні рішення для підприємства.

Велику роль можуть відіграти сучасні цифрові інструменти, такі як програмне забезпечення для бухгалтерського обліку і податкового планування, що можуть спростити процес оптимізації податків для малих підприємств.

Як висновок, підприємства малого бізнесу повинні бути готові до адаптації та вживати заходів для мінімізації своїх податкових

витрат і максимізації прибутків. Для цього важливо визначати податкове навантаження, використовуючи різні підходи та організаційно-методичні принципи. Стратегії оптимізації податкового навантаження для малого бізнесу включають мінімізацію витрат на ведення обліку, використання податкових пільг та знижок, моніторинг змін в податковому законодавстві та ефективного планування фінансів. Крім того, створення спеціального міжбанківського фонду може сприяти підтримці малих підприємств шляхом зниження відсоткових ставок за кредитами та спрощення процедур їх отримання. Так, ефективно оподаткування важливо для фінансової стабільності та успішного розвитку малого бізнесу. Оптимізація податкового навантаження дозволяє малим підприємствам ефективно використовувати ресурси та забезпечує їх конкурентоспроможність на ринку.

Список використаних джерел

1. Буй Т.Г. Податкове стимулювання розвитку малого підприємництва в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. № 9.
2. Кузь В.І. Методичні підходи до аналізу податкового навантаження на основні показники діяльності суб'єкта господарювання. *Importance of Soft Skills for Life and Scientific Success: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Internet Conference, March 1-2, 2022. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine. P. 130–133.*
3. Ляшенко В.І., Просуленко А.А. Вплив податкового кодексу України на розвиток малого підприємництва: експертні оцінки на етапах обговорення, прийняття та внесення змін. *Вісник економічної науки України*. 2015. № 2(20). С. 93–111.
4. Які податки очікують бізнес в 2024-му році. URL: <https://fidemmoris.ua/blog/yaki-podatky-ochikuyut-biznes-v-2024-mu-roczii/> (Accessed: 09.02.2024).
5. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану: Закон України №2142-IX від 24.03.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2142-%D0%86%D0%A5#Text> (Accessed: 09.02.2024).
6. Податкові перевірки у 2024: які зміни вступають і силу вже сьогодні. URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/publications/tax-and-legal-alert/2023/tax-audits-2024.html> (дата звернення 08.02.2024).